

Zaradenie odíedencov z Ukrajiny do vzdelávania v strednej odbornej škole a vstup do systému duálneho vzdelávania

POMÁHAME UKRAJINE

Zaradenie odídencom z Ukrajiny do vzdelávania v strednej odbornej škole a vstup do systému duálneho vzdelávania – pomáhame Ukrajine

Aktuálne mimovládne organizácie a samosprávy ponúkajú širokú pomoc nielen na vojnu zmietanej Ukrajine ale aj priamo na Slovensku. Pomoc Ukrajine už má rôzne formy – ubytovanie, stravovanie, hygiena, zdravotná starostlivosť, potraviny, oblečenie, práca a rovnako aj začlenenie do školského vzdelávania.

Situácia na Ukrajine vyvolala aj zmeny v legislatíve upravujúcej azylovú politiku a do praxe boli zavedené aj nové pojmy:

Dočasné útočisko sa poskytuje na účely ochrany cudzincov pred vojnovým konfliktom, následkami humanitárnej katastrofy alebo sústavným, alebo hromadným porušovaním ľudských práv v krajine, ktorej je cudzinec štátnym občanom, alebo u osoby bez štátnej príslušnosti v krajine jej bydliska.

Odídenec je upravený v zákone o azyle ako cudzinec, ktorému Ministerstvo vnútra SR na základe rozhodnutia vlády SR poskytlo dočasné útočisko.

Ministerstvo školstva vydalo 28.2.2022 „Pomôcku pre riaditeľov škôl k začleneniu odídencom z Ukrajiny do školského vzdelávania: <https://www.minedu.sk/data/att/22334.pdf>. K dispozícii je aj leták **Vstup detí z Ukrajiny do škôl na Slovensku:** <https://www.minedu.sk/data/att/22491.png>.

Riaditelia škôl, záujemcovia z radov odídencom z Ukrajiny o začlenenie svojich detí ale aj zamestnávateľia v systéme duálneho vzdelávania tak majú k dispozícii informačný materiál, ktorý upravuje začlenenie detí odídencom do školského vzdelávania v strednej odbornej škole.

Školské vzdelávanie cudzincov upravuje § 146 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). **Deťom odídencom sa poskytuje výchova a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie v školách podľa školského zákona za tých istých podmienok ako občanom Slovenskej republiky.**

Začlenenie do vzdelávania sa nevykonáva na základe prijímacieho konania ale v súlade s § 146 ods. 4 školského zákona na základe zaradenia uchádzača do príslušného ročníka. Podrobnejšie postup zaradenia odídencov do vzdelávania v škole upravuje aj Pomôcka pre riaditeľov škôl.

Začlenenie do vzdelávania v strednej odbornej škole môže byť spojené aj so vstupom do systému duálneho vzdelávania (SDV).

Odporúčaný postup pri začlení detí odídencom z Ukrajiny do vzdelávania v strednej odbornej škole:

1. Stredná odborná škola určí počet voľných miest vo vyučovaných odboroch vzdelávania pre začlenenie odídencom z Ukrajiny do vzdelávania v členení podľa tried, odborov vzdelávania a podľa ročníkov štúdia. Počet voľných miest sa určí pri dodržaní maximálneho počtu 34 žiakov v triede strednej školy. Voľné miesta na začlenenie odídencom z Ukrajiny odporúčame prerokovať so zriaďovateľom školy. Voľné miesta pre zaradenie odídencov do vzdelávania zverejní škola na webe školy. Údaje škola zašle aj do príslušného regionálneho centra Štátneho inštitútu odborného vzdelávania.
2. Zákonný zástupca odídencov z Ukrajiny podá riaditeľovi školy žiadosť o začlenenie odídencov (ďalej len „záujemca“) do vzdelávania v strednej odbornej škole.

3. Škola prerokuje so zákonným zástupcom a záujemcom podmienky a postup začlenenia do vzdelávania, výber odboru vzdelávania, zaradenie do príslušného ročníka štúdia a podmienky odborného vzdelávania a prípravy.
4. Škola informuje záujemcu o povinnosti absolvovať vyšetrenie u všeobecného lekára pre deti a dorast, ktorý vystaví Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti, ktoré predloží záujemca škole. Vzor potvrdenia je zverejnený na webe ministerstva školstva.
5. Riaditeľ školy po doručení kladného potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti záujemcu vydá rozhodnutie o zaradení odídencov do príslušného odboru a do príslušného ročníka.

Odporúčaná postup pri začlení detí odídencov z Ukrajiny do vzdelávania v systéme duálneho vzdelávania (SDV):

1. Škola osloví zamestnávateľa, s ktorým má uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní, a prerokuje s ním počet učebných miest, ktoré môže zamestnávateľ poskytnúť pre začlenenie odídencov z Ukrajiny do SDV, pričom vychádza z počtu voľných miest v triedach prvého ročníka.
2. Škola zverejní na svojom webe pri počte voľných miest na začlenenie odídencov z Ukrajiny aj ponuku učebných miest u zamestnávateľov v SDV. Údaje o ponuke učebných miest od zamestnávateľov škola zašle aj do príslušného regionálneho centra Štátneho inštitútu odborného vzdelávania.
3. Škola informuje zákonného zástupcu a záujemcu o začlenenie do vzdelávania v strednej odbornej škole aj o ponuke učebných miest u zamestnávateľov v SDV, o podmienkach poskytovania praktického vyučovania v SDV a o podmienkach vstupu do SDV. V prípade ich záujmu o začlenenie do SDV, škola poskytne kontaktné údaje zamestnávateľa alebo priamo sprostredkuje rokovanie odídencov so zamestnávateľom.
6. V prípade záujmu o zaradenie do vzdelávania vrátane vstupu do systému duálneho vzdelávania riaditeľ školy zaradí záujemcu v súlade s podmienkami pre uzatvorenie učebnej zmluvy do prvého ročníka.
4. Zamestnávateľ na základe záujmu zákonného zástupcu a záujemcu o vstup do SDV uskutoční výberové konanie do SDV. Potvrdenie o zabezpečení odborného vzdelávania a prípravy v SDV doručí zamestnávateľ riaditeľovi školy.
5. Zamestnávateľ prerokuje podmienky poskytovania praktického vyučovania v SDV a náležitosti učebnej zmluvy so zákonným zástupcom a záujemcom a po dohode uzatvorí učebnú zmluvu so zákonným zástupcom záujemcu.

Pozn.:

Školský zákon ustanovuje, že z dôvodu nedostatočného ovládania štátneho jazyka, možno dieťa cudzinca (odídencov) podmiennečne zaradiť do príslušného ročníka podľa veku, pričom podmiennečné zaradenie nemá časové obmedzenie.

Vstup do duálneho vzdelávania a uzatvorenie učebnej zmluvy sa v zmysle zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave týka iba žiakov prvého ročníka. Preto odporúčame záujemcu o začlenenie do vzdelávania na strednej odbornej škole dočasne zaradiť do prvého ročníka a po uzatvorení učebnej zmluvy a po dostatočnom začlení sa žiaka do vzdelávania a po získaní potrebnej úrovne používania slovenského jazyka preradiť žiaka do príslušného vyššieho ročníka po dohode so zákonným zástupcom žiaka a zamestnávateľom.

Vzor zverejnenia počtu miest v škole pre začlenenie odídencom z Ukrajiny do odborného vzdelávania a prípravy:

Ročník:

Kód a názov odboru vzdelávania	Počet miest v ročníku	Poznámka

Vzor zverejnenia počtu učebných miest pre odídencom z Ukrajiny na uzatvorenie učebnej zmluvy so zamestnávateľom:

Zamestnávateľ	Adresa PPV	Kód a názov odboru vzdelávania	Počet učebných miest	Kontakt

Pozn.:*PPV – pracovisko praktického vyučovania

Zamestnávateľ má pri poskytovaní praktického vyučovania deťom odídencom z Ukrajiny rovnaké práva a povinnosti ako v prípade žiakov občanov SR a to aj v rozsahu hmotného a finančného zabezpečenia žiakov.

Zamestnávateľ ma nárok na príspevok na zabezpečenie praktického vyučovania a nárok na daňový benefit na žiakov odídencom z Ukrajiny v rovnakej výške ako na žiakov s učebnou zmluvou občanov SR.

V prípade, že zamestnávateľ poskytne aj ubytovanie, má nárok na príspevok na ubytovanie odídencu prostredníctvom obce, v ktorej územnom obvode sa poskytuje odídencom ubytovanie.

Viac o vzdelávaní detí cudzincov:

<https://www.statpedu.sk/sk/vzdelavanie/vzdelavanie-deti-cudzincov/>

<https://www.minedu.sk/29993-sk/situacia-na-ukrajine/>

Viac o systéme duálneho vzdelávania:

www.rzovp.sk

www.dualnysystem.sk